

WPROWADZENIE

Jakub Taczanowski

Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Wydział Biologii i Nauk o Ziemi, Uniwersytet Jagielloński, Gronostajowa 7, 30-087 Kraków
e-mail: jakub.taczanowski@uj.edu.pl

Cytacja:

Taczanowski J., 2016, Wprowadzenie, *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 19(2), 5–6.

Artykuły, które składają się na kolejny numer *Prac Komisji Geografii Komunikacji PTG*, dotyczą różnych aspektów geograficzno-transportowych, aczkolwiek warto zwrócić uwagę, że aż połowa z nich koncentruje się na zagadnieniach dostępności. Godne uwagi jest znaczenie problemów metodycznych poruszanych w wielu omawianych pracach, w tym zwłaszcza proponowane autorskie modele integrujące dotychczasowe podejścia w badaniach dostępności, a także rozważania nad możliwością wykorzystania jako materiałów źródłowych rzadko dotychczas przez geografów analizowanych dokumentów, jakimi są pozwolenia na budowę. Autorzy opublikowanych tu artykułów prowadzili swoje badania w bardzo różnych skalach przestrzennych – miasta, gminy podmiejskiej, województwa, Polski i świata – co stanowi niewątpliwie walor niniejszego numeru *Prac*.

Pierwszy z artykułów (P. Rosik) jest próbą integracji pojęć związanych z dostępnością w transporcie osób w ramach jednego spójnego systemu powiązań w postaci modelu uwarunkowań dostępności. Autorski model skrzynki lęgowej (NeST box) jest bardzo interesujący i niewątpliwie potrzebny wobec wielości teorii i podejść w badaniu dostępności. Zaznaczając wstępny charakter zaprezentowanych wyników, Autor planuje rozwinięcie zaproponowanego modelu w kierunku stworzenia submodeli dla każdej z sześciu głównych motywacji podróży, tj. dla dojazdów do

pracy, dojazdów do szkoły, wyjazdów na zakupy, podróży służbowych, odwiedzin znajomych i krewnych oraz podróży turystycznych.

Radosław Bul zajął się z kolei analizą zmian dostępności czasowej Poznania z obszaru województwa wielkopolskiego w latach 2010-2016. Autor bada to zagadnienie w dwóch wyżej wymienionych przekrojach czasowych, pomiędzy którymi ukończono szereg inwestycji w infrastrukturę, zarówno drogową, jak i kolejową. Próba określenia wpływu tych działań na dostępność stolicy regionu jest dodatkowym celem badawczym.

Bartosz Bartosiewicz i Szymon Wiśniewski podjęli problematykę dostępności, dokonali natomiast jej oceny w zakresie transportu zbiorowego w Łodzi. Warte podkreślenia jest wykorzystanie w badaniach kilku podejść i technik – teorii grafów, dostępności kumulatywnej i analiz sieciowych, a także programów GIS. Sprawia to, że oprócz niewątpliwego waloru aplikacyjnego (do wykorzystania w kształtowaniu polityki transportowej miasta), praca ta przynosi także ciekawe wnioski metodyczne.

Tematem kolejnej z prac autorstwa Piotra Kosmowskiego jest wyposażenie w usługi wybranych zrewitalizowanych polskich dworców kolejowych. Autor wyselekcjonował do badania pięć obiektów położonych w różnych miastach kraju, z których wszystkie przeszły w ostatnich latach zakrojone na szeroką skalę

działania modernizacyjne wraz z wprowadzeniem nowych funkcji. Analizie poddano także bezpośrednie otoczenie przekształcanych dworców.

Interesujące cele poznawcze i metodyczne posiada artykuł dotyczący wpływu autostrady na ruch budowlany w Zgierzu (Łukasz Lechowski). Oprócz odpowiedzi na pytanie, w jakim stopniu budowa i eksploatacja tego typu drogi wpływa na nowe inwestycje mieszkaniowe, usługowe i przemysłowe w tej podlódzkiej gminie, Autor podjął się także analizy możliwości wykorzystania danych zawartych w decyzji o pozwoleniu na budowę do oceny oddziaływania autostrad na rozwój zabudowy.

Ostatni z artykułów w tym numerze *Prac* zawiera natomiast wyniki ciekawych badań poświęconych wpływowi bezpieczeństwa na zachowania turystów i tę gałąź gospodarki. Grażyna Chaberek-Karwacka i Julia Ziółkowska podejmują próbę identyfikacji kluczowych zjawisk w sferze gospodarki i zachowań konsumenckich, będących wynikiem zaburzenia bezpieczeństwa w transporcie turystycznym. Przeprowadzona analiza została oparta na kwerendzie literatury i licznych artykułów prasowych oraz na studium dwóch przypadków – zamachów terrorystycznych skierowanych w transport turystyczny.

Materiał zawarty w niniejszym numerze *Prac* stanowi cenny wkład w rozwój badań z zakresu geografii transportu, szczególnie dzięki silnemu ładunkowi wiedzy metodycznej i ciekawym rozwiązaniom autorским. Przegląd aktualnych zagadnień komunikacyjnych, analizowanych w różnych skalach przestrzennych, z wyraźnie zaakcentowanymi związkami z innymi dyscyplinami, takimi jak geografia turystyki, geografia usług, gospodarka przestrzenna czy Systemy Informacji Geograficznej, jest niewątpliwie bardzo interesującą ilustracją bieżących tendencji badawczych i potencjału geografii transportu.

Niniejszy numer czasopisma wieńczy sprawozdanie z I Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Problemy i wyzwania geografii komunikacji”, która odbyła się w Gdańsku 21 kwietnia 2016 r.

Jakub Taczanowski